

Jaarrapportage 2022

Stichting OCO

Versie 10 mei 2023

Inhoud

Voorwoord	4
Website	5
Website: onderhoud en kwaliteit voorop	5
Einde aan stijging websitebezoek	5
Meer leestijd en terugkerende bezoekers	5
Bezoekcijfers geactualiseerde content	6
Nieuwe content	6
Veelgelezen artikelen: stijgers en dalers in 2022	7
Subthema's en samenvatting zichtbaar in inhoudsopgave	8
Helpdesk	9
Nieuw helpdeskteam bij OCO	9
Lichte stijging aantal dossiers	9
Bezwaar- en klachtprocedures	9
Terugkerende cliënten	13
227 terugkerende cliënten in 2022	13
Helpt terugkerende cliënten komt binnen half jaar met nieuwe vraag	13
MBO	14
Veelvoorkomende thema's	14
Zeldzame thema's	14
Mbo-verklaring	14
Informatie mbo-verklaring en examencommissie online moeilijk vindbaar bij Amsterdamse mbo-instellingen	17
Passend onderwijs	20
Vindbaarheid en bereik artikelen passend onderwijs	20
Dossier uit de praktijk	20
Passend onderwijs en medezeggenschap	22
Voorlichting	24
Cijfers	24
Voorlichting op scholen	24
Online en fysiek	24

Evaluatie voorlichting overstap naar het voortgezet onderwijs	25
Samenwerking Studiezalen	25
Samenwerking OBA	26
 Bijlage – Tabellen	 27
 Bijlage – Bestuursverslag	 39
Bestuursverantwoording OCO 2022	39
Bijlage Risicoparagraaf	42
 Bijlage – Nadere verplichtingen uit subsidiebeschikking	 43
Bekendheid	43
Aantal unieke paginaweergaven	43
Aantal bijeenkomsten	43
Aantal dossiers	44
Dossiers per stadsdeel	44
Netwerk en expertise mbo en vve	45
Raadgevers	45
Collectieve belangenbehartiging	45
Partnerinstellingen	46
Horizontale dialoog	46
Professionalisering	46

Voorwoord

Menno van de Koppel, directeur

Dit jaarverslag is wederom een teamprestatie. De medewerkers van OCO hebben voor dit verslag een bijdrage geleverd waarin ze over hun taakgebied verantwoording afleggen, dit jaar is ook een bijdrage opgenomen van de stagiaire. Om de thematiek tot leven te brengen zijn ook dit jaar weer een aantal dossiers geanonimiseerd beschreven.

Ook het stichtingsbestuur doet verslag door middel van het bestuursverslag met daarbij een risicoparagraaf, zie daarvoor de bijlagen. In de bijlagen worden ook de door de subsidiegever gestelde nadere voorwaarden langs gelopen. Tenslotte bevatten de bijlagen een aantal tabellen die de leestekst teveel zouden onderbreken.

2022 was voor OCO als organisatie een spannend jaar, omdat door vertrek van de ervaren coördinator van de helpdesk een lastig in te vullen vacature ontstond. Gelukkig is dat na een spannende periode uiteindelijk opgelost met doorstroming van twee oud-stagiaires die in september van start zijn gegaan en zich inmiddels bewezen hebben als nieuwe steunpilaren van OCO. Er kunnen drie lessen uit deze spannende periode getrokken worden:

- Ten eerste dat in een krappe arbeidsmarkt met de voor de werkzaamheden van OCO relevante maar schaarse onderwijsjuridische expertise een hecht team van belang is waarin nieuw talent zich kan ontwikkelen en bestaand talent zich kan doorontwikkelen.
- Ten tweede is gebleken dat onderwijsjuridische kennis en kennis van het Amsterdamse onderwijsveld de kurk is waarop OCO drijft en dat het op peil houden van deze kennis een gezamenlijke inspanning vraagt.
- Ten derde werd opnieuw duidelijk dat de continuïteit van de helpdesk prioriteit nummer 1 is, als het gaat om de dienstverlening aan Amsterdamse ouders, leerlingen en mbo-studenten. Alle randvoorwaarden voor een stevig OCO zijn van belang, maar zonder helpdesk geen OCO.

Menno van de Koppel
Directeur

Website

Rosalie Anstadt, redacteur

Website: onderhoud en kwaliteit voorop

In 2021 is OCO gestart met een tweejarige redactiekalender voor onderhoud omdat de website veel verouderde content bevatte. Focuste OCO zich voorheen vooral op de groei van het aantal artikelen, sinds 2021 ligt de focus op onderhoud. Op die manier wil OCO de content een kwaliteitsimpuls geven. In de redactiekalender staat per maand en per jaar welke artikelen geactualiseerd en gearhiveerd moeten worden en de ingeschatte tijd hiervoor.

Na de tweejarige onderhoudscyclus (voltooid per 31 december 2023) is het gezag en de bruikbaarheid van de site volledig hersteld. Daarna begint de hele onderhoudscyclus opnieuw. Nieuwe content wordt hierin opgenomen, zodat ook die artikelen up-to-date zijn. Artikelen die veelgelezen worden of vaker een update nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege jaarlijks wijzigende roosters en data, worden jaarlijks geüpdatet. Zo blijft de website ook in de toekomst een betrouwbare bron voor gebruikers en het eigen team van OCO.

OCO had als doelstelling geformuleerd om in 2022 honderd artikelen te actualiseren en minimaal twaalf blog-berichten te publiceren. Op 1 september 2022 was de tussenstand: 73 geüpdatete artikelen en 17 gepubliceerde blogberichten. Uiteindelijk zijn in het hele kalenderjaar 2022 honderd artikelen geüpdatet en 33 nieuwe artikelen gepubliceerd, waarvan 22 blog-artikelen en 11 vraag/antwoord artikelen. Hiermee heeft OCO haar hoofddoelstelling voor de website voor het jaar 2022 behaald.

Einde aan stijging websitebezoek

In tabel 1 in de bijlage worden de unieke paginaweergaven (UP) van het totale websiteverkeer voor kalenderjaren 2022, 2021, 2020 en 2019 met elkaar vergeleken. Daaruit blijkt dat de stijging van de afgelopen jaren tot stilstand is gekomen.

Meer leestijd en terugkerende bezoekers

Ondanks de totale daling van het aantal UP, is het aantal sessies per gebruiker toegenomen met 1,1 procent. Ook de gemiddelde leestijd per artikel is toegenomen van 04:14 in 2021 naar 05:34 in 2022. De gemiddelde sessieduur (de totale tijd op de website) groeide eveneens, met 23,6 procent. Was dit in 2021 nog 01:20 minuut, in 2022 was dit 01:39. Tot slot had de website van OCO in 2022 meer terugkerende bezoekers. In 2022 waren dit 160.552 bezoekers (13,4%) en in 2021 156.205 (12,5%). Ter vergelijking: in 2020 had de website van OCO 120.527

terugkerende bezoekers en in 2019 100.893. Het aantal terugkerende bezoekers neemt daarmee ieder jaar toe.

Op basis van deze gegevens kan voorzichtig geconcludeerd worden dat de kwantiteit van het bezoek aan de website licht is afgenomen, maar de kwaliteit is toegenomen. Gebruikers nemen meer tijd voor het lezen van een artikel en keren vaker terug naar de website. De nadruk in 2022 lag dan ook op onderhoud en niet, zoals in voorgaande jaren, op groei van het aantal artikelen.

Bezoekcijfers geactualiseerde content

Bovenstaande cijfers gaan over het totaalbezoek van de website, inclusief de scholeninformatie. Maar hoe zit het met de geactualiseerde artikelen in 2022, nu onderhoud een belangrijke doelstelling is geweest in 2022? Worden die vaker en langer gelezen dan voor de update?

Tabel 2 in de bijlage toont een overzicht van de bezoekcijfers van alle geactualiseerde artikelen en UP-data in 2022 ten opzichte van 2021, het jaar waarin zij nog niet waren geactualiseerd. Om te kunnen beoordelen of de update heeft geleid tot een toename van het aantal unieke paginaweergaven (UP) is de volgende berekening gehanteerd. Het aantal UP is berekend vanaf de datum van het onderhoud tot en met drie maanden erna. Vervolgens is deze periode vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder. Uit tabel 3 blijkt dat de geactualiseerde artikelen in 2022 144.035 UP hebben behaald ten opzichte van 138.186 UP in 2021. Dit is een toename van 5.849 UP in drie maanden tijd. Op jaarbasis zou dit bijna 25.000 UP zijn.

Nieuwe content

In 2022 zijn 33 nieuwe artikelen gepubliceerd: 22 blog-berichten en 11 vraag/antwoord artikelen. In 2021 ging het om 38 nieuwe artikelen, waarvan 16 blog-artikelen en 22 vraag/antwoord artikelen.

De blog-artikelen gaan over thema's als: de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen in maart, passend onderwijs en zij-instromers in het basisonderwijs. De blogartikelen over zij-instromers maken onderdeel uit van de serie: 'Zij-instromers voor de klas'. In 2022 zijn drie zij-instromers geïnterviewd en in 2023 komen hier nieuwe interviews bij. Hieronder een korte passage uit het interview met zij-instromer Sarah Eweg:

Volgens Sarah zijn scholen en pabo's vaak niet op de hoogte van regels en mogelijkheden voor begeleiding. "Officieel heb je recht op zestig uur begeleiding in het eerste jaar en dertig uur in het tweede jaar. Maar ieder schoolbestuur regelt het weer anders en het wordt niet duidelijk

gecommuniceerd. Daardoor is het onduidelijk voor studenten waar ze recht op hebben en hoe ze de begeleiding kunnen regelen.”

Nieuw verschenen vraag/antwoord artikelen gaan onder andere over passend onderwijs, beoordeling en schoolkeuze. Zie tabel 3 in de bijlage voor een volledige lijst van de nieuw verschenen artikelen (blog en vraag/antwoord) in 2022 en de bijbehorende bezoekgegevens. De nieuw verschenen content heeft geleid tot 13.616 unieke paginaweergaven met een gemiddelde leestijd van 06:18. De hoge leestijd van de nieuwe content ten opzichte van het totale gemiddelde van de website is te verklaren door het feit dat de leestijd van een blog-artikel over het algemeen hoger ligt dan een vraag/antwoord artikel en de blog-artikelen is deze lijst domineren: 22 ten opzichte van 11.

Veelgelezen artikelen: stijgers en dalers in 2022

In 2022 zijn sommige veelgelezen artikelen (flink) gestegen in UP en andere (flink) gedaald ten opzichte van 2021. Zie tabel 4 in de bijlage voor de veelgelezen artikelen die zijn gestegen en tabel 5 in de bijlage voor de veelgelezen artikelen die zijn gedaald. Het betreft voornamelijk algemene, informatieve artikelen die jaarlijks veel (minimaal 10.000) tot zeer veel (meer dan 20.000) UP behalen. Thema's zijn onder andere studiefinanciering, beoordeling en de organisatie van het voortgezet onderwijs.

Een deel van de verklaring voor de totale daling in UP, is de sterke daling van het voorheen veelgelezen artikel over BOL en BBL. Dit artikel is op 21 februari 2022 geüpdatet. Tussen 21 februari 2021 en 15 januari 2022 (vóór de update) werd dit artikel 37.130 keer gelezen. Tussen 21 februari 2022 en 15 januari 2023 was dit gedaald naar 26.706. Een daling van 27,87 procent. Een mogelijke oorzaak is dat het artikel in de Google ranking is gezakt van plaats 1 naar plaats 2. Daarnaast is de laadtijd van het artikel met bijna 35 procent toegenomen ten opzichte van 2021. Het kan ook zijn dat de inhoudelijke update zelf een averechts effect heeft gehad. We kunnen hiervoor de proef op de som nemen, door het artikel weer om te zetten naar de tekst van vóór de update van 21 februari. Vervolgens kunnen we nagaan of het aantal UP voor dit artikel weer toeneemt. Ook is het artikel over de coronaregels met 51.000 UP gedaald ten opzichte van 2021. Dit is begrijpelijk aangezien Corona in 2022 minder actueel was, maar het heeft wel grote invloed op de totale UP-resultaten voor 2022.

De dalers hebben meer verlies in UP veroorzaakt dan de stijgers hebben opgeleverd, omdat per saldo de groei in UP van vele kleinere artikelen niet opwoog tegen de afname in UP van enkele grote artikelen. Daarom is nu de ambitie om de veelgelezen artikelen in 2023 jaarlijks of zelfs halfjaarlijks te updaten in plaats van om het jaar. Daarnaast wordt dit jaar een inhoudelijke analyse gemaakt van veelgelezen artikelen die gedaald en gestegen zijn in UP. Is

de daling of stijging te verklaren door de tekstopbouw? Het vermoeden bestaat namelijk dat Google daar sinds kort strenger naar kijkt en artikelen afstraft in ranking als de tekstopbouw niet logisch is.

Subthema's en samenvatting zichtbaar in inhoudsopgave

In 2022 is een begin gemaakt met een nieuwe indeling en presentatie van artikelen binnen de verschillende leeftijdscategorieën en thema's. Voorheen verscheen per categorie en thema een lange verticale lijst van alle OCO-artikelen. Nu zijn de artikelen per categorie en thema gerangschikt onder subthema's, die ook gebruikt worden voor het taggen van dossiers in CRM. Behalve dat dit meer structuur biedt voor bezoekers helpen de subthema's ook de eigen helpdeskmedewerkers om relevante artikelen te vinden bij het behandelen van dossiers. Een andere verbetering is dat onder de titel een korte beschrijving wordt gegeven van de inhoud van het artikel.

Afbeelding 1

De vernieuwde presentatie met subthema's en korte beschrijving.

The screenshot shows the OCO website header with the logo and contact information. Below the header is a navigation bar with links: Vragen, Schoolkeuze, Blog, Raadgevers, Agenda, Helpdesk, and Over OCO. The main content area is titled 'Beoordeling' and features a ribbon icon. Below the title is a subtitle: 'Rapporten, toetsen, werkstukken en andere manieren om leerprestaties te beoordelen.' The content is organized into three columns:

- LEERLINGVOLGSYSTEEM**
 - De uitslag van de Entreetoets**
U heeft de uitslag van de entreetoets ontvangen. Wat zeggen de scores? Geef de uitslag een indicatie van het mogelijke basisschooladvies weer?
 - Wat betekenen de verschillende toetsbegrippen in Cito?**
Wat betekenen de verschillende toetsbegrippen in Cito, zoals vaardigheidsscore, leerredendement, Score, niveauwaarde, DL en DLE?
 - Wat is Cito?**
- RAPPORT(GESPREK)**
 - Hoe om te gaan met het schoolrapport?**
Een schoolrapport is een verslag van de ontwikkeling en prestaties van een leerling op school. Sommige ouders belonen hun kind voor het rapport.
 - Tips aan ouders voor 10-minutengesprek**
Nuttige tips voor het 10-minutengesprek zijn een goede voorbereiding en vragen stellen. Vraag het gespreksverslag op en maak eventueel een vervolgspraak.
 - Wat is een 10-minutengesprek?**
- TOETSEN**
 - De toetsing en beoordeling van leerlingen**
De beoordeling van leerlingen op school vindt op verschillende wijze plaats. Niveaubeoordeling, toetsing aan beleid en wettelijke instrumenten.
 - Toetsen in het voortgezet onderwijs**
In het voortgezet onderwijs worden toetsen gegeven: schriftelijk, mondeling, luistertoets, presentatie/sprekbeurt, tekstanalyse, praktijktoets en werkstuk
 - Wat is het DSA**

Helpdesk

Maureen van Saane en Robin Teunisse, medewerkers helpdesk

Nieuw helpdeskteam bij OCO

Afgelopen zomer is er een personele wisseling geweest bij de helpdesk. Na jarenlang actief te zijn geweest voor OCO heeft de coördinator van de helpdesk een nieuwe uitdaging gezocht. Twee nieuwe medewerkers hebben de helpdesk overgenomen. Zij waren al goede bekenden van OCO. Ze hebben in het schooljaar 2020-2021, hun derde studiejaar voor de hbo-opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening (SJD), tien maanden stage gelopen bij OCO. In hun vierde studiejaar zijn ze voor OCO actief geweest als flexkracht voor analyses van door de helpdesk geregistreerde vragen. Zij zijn inmiddels in het bezit van hun hbo-diploma Sociaal- Juridische Dienstverlening en werken sinds afgelopen september allebei 32 uur per week bij de helpdesk. Door de eerdere stage en klussen voor OCO bezitten zij al kennis over het (Amsterdamse) onderwijs en zijn zij al ingespeeld op elkaar en op het team.

Een eerste hoogtepunt voor de nieuwe medewerkers is dat twee bezwaarschriften waarmee zij ouders dit najaar geholpen hebben geleid hebben tot een gegrond verklaring van het bezwaar tegen de toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Deze leerlingen hoefden niet naar het speciaal onderwijs en de ouders voelden de erkenning.

Lichte stijging aantal dossiers

Het totaal aantal geregistreerde vragen is licht gestegen van 1.347 in 2021 naar 1.373 in 2022. Als alleen wordt gekeken naar de Amsterdamse dossiers dan gaat het om een stijging van respectievelijk 1.170 dossiers in 2021 naar 1.234 dossiers in 2022. Zie voor nadere cijfers per onderwijssector tabel 6 in de bijlage, daarin is een afname te zien van het aantal dossiers over de overstap po-vo en een bescheiden groei voor bijna alle overige sectoren.

Bezwaar- en klachtprocedures

Bekend is dat OCO ouders informeert en adviseert omtrent hun rechten en plichten. Minder bekend is dat OCO ouders ook de weg wijst in en ondersteunt bij het voeren van de diverse in het onderwijsrecht beschreven bezwaar- en klachtenprocedures. OCO helpt ouders bij het formuleren en indienen van hun bezwaarschrift of klachtbrief. Dit zijn behoorlijk arbeidsintensieve dossiers. Hieronder worden enkele voorbeelden beschreven van verschillende soorten procedures.

Schorsing

OCO beantwoordt vragen van ouders en leerlingen over hun rechten met betrekking tot een schorsing of verwijdering van school. Ook helpt OCO bij het schrijven van bezwaarschriften tegen een schorsing.

In 2022 zijn 32 dossiers geregistreerd met vragen over schorsing en heeft OCO tweemaal ouders ondersteund met een bezwaarschrift tegen een schorsing.

Een van deze dossiers kwam binnen via het spreekuur in de OBA. Een leerling was in een korte tijd drie keer geschorst. Naar mening van de ouders waren de schorsingen onterecht, bij hen ontstond het gevoel alsof de school hun kind weg wilde pesten. OCO heeft de ouders geholpen met een bezwaarschrift tegen de opgelegde schorsing. De leerling was tien dagen geschorst. Dit is wettelijk niet toegestaan. Een leerling mag hoogstens vijf schooldagen geschorst worden op grond van artikel 8.14 lid 1 WVO 2020. Op dit punt zijn de ouders in gelijk gesteld. OCO heeft daarnaast de ouders geadviseerd een herstelgesprek met school aan te vragen om het vertrouwen te herstellen.

Weigering toelating

Het weigeren van toelating van een vierjarige leerling komt zelden voor. Wat wel regelmatig voorkomt is het weigeren van toelating bij een schoolwisseling omdat een school vol is of niet kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte. Bijvoorbeeld bij een gewenste wisseling van een reguliere basisschool naar een andere reguliere basisschool, omdat een kind gepest wordt. Of bij een wisseling van het speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs. Of een uitloting bij de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs, terwijl er sprake is van zwaarwegende omstandigheden.

In 2022 registreerde OCO 441 vragen over toelating, waarvan 88 vragen over schoolwisseling. OCO heeft in 2022 in zeven dossiers ouders geholpen met het opstellen van hun bezwaarschrift tegen een afwijzing.

Een dossier betrof een ouder die graag wilde dat haar kind zou wisselen van een openbare school naar een Islamitische school. De school gaf echter aan geen plek te hebben voor haar kind omdat die niet aan de ondersteuningsbehoefte zou kunnen voldoen, er zou sprake zijn van gedragsproblemen. De leerling werd op de openbare school vaak geschorst vanwege incidenten, maar volgens de ouder kwam dit doordat het kind daar gepest werd en zich onveilig voelde. In het bezwaarschrift is ingegaan op de wens om Islamitisch onderwijs te volgen en het onveilige gevoel dat zich heeft geuit in externaliserend gedrag. Het bezwaarschrift is ongegrond verklaard, maar de ouder heeft hierna wel met behulp van OCO een andere school gevonden.

Toelaatbaarheidsverklaring

Wanneer een school aangeeft dat een kind daar niet langer op zijn plek is en speciaal onderwijs nodig heeft, dan volgt een verwijzing naar het speciaal onderwijs. Daarvoor vraagt de school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij het samenwerkingsverband. Ouders zijn het daar niet altijd mee eens, vooral niet als onduidelijk is of de school wel voldoende heeft geprobeerd.

OCO registreerde 44 dossiers in 2022 met vragen over de toelaatbaarheidsverklaring. Daarvan is bij vier dossiers geholpen met een bezwaarschrift tegen de toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring tot het speciaal onderwijs. Drie van deze bezwaren zijn gegrond verklaard door de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT), bij alledrie was geconcludeerd dat de scholen zich te weinig hadden ingespannen.

Een dossier betreft een leerling in het basisonderwijs. De ouders waren op zoek naar ondersteuning vanuit OCO nadat er voor hun kind een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal onderwijs was afgegeven. OCO heeft de ouders uitgenodigd op kantoor om de situatie en bezwaargronden te bespreken. OCO heeft vervolgens de ouders geholpen met het opstellen van een bezwaarschrift en de ouders ondersteund tijdens de zitting van de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Het bezwaar is gegrond verklaard. De commissie heeft geconcludeerd dat de school zich onvoldoende heeft ingespannen om de leerling te ondersteunen met interne en externe ondersteuning. Het vertrouwen in de school is geschaad waardoor OCO momenteel nog de ouders begeleidt in het herstellen van de vertrouwensband en het vinden van een passende oplossing binnen het regulier onderwijs.

Een ander dossier betreft een leerling in het voortgezet onderwijs voor wie een toelaatbaarheidsverklaring is aangevraagd. Het gaat om een leerling die in het voorlaatste jaar voor het examen zit. De ouder was het niet eens met de toekenning en wilde graag een afspraak op kantoor bij OCO voor advies. OCO heeft de ouder geholpen bij het schrijven van een bezwaarschrift. De school bleek minimale interne hulp en geen externe hulp aan deze leerling te hebben aangeboden. Het bezwaar is gegrond verklaard omdat de school haar zorgplicht onvoldoende heeft nageleefd. Na de uitspraak was het vertrouwen in de school nog steeds weg, waardoor de ouder graag wilde wisselen naar een andere passende school.

Klachtenprocedure

OCO zet in principe in op de-escalatie. Wanneer ouders gebruik maken van hun recht om een klacht in te dienen, dan geeft OCO als boodschap mee om aan de hand van de klachtbrief het gesprek aan te gaan. Het doel hiervan is om tot gezamenlijke afspraken en oplossingen te komen en het vertrouwen tussen ouder en school te herstellen.

In 2022 zijn 47 dossiers geregistreerd met vragen over de klachtenregeling. Bij zes dossiers heeft OCO ouders ondersteund bij het schrijven van een klachtbrief. Vijf klachtbrieven waren gericht aan schoolbesturen, één klachtbrief was gericht aan de Landelijke Klachtencommissie (LKC).

Een van deze dossiers betreft een klacht dat de school niet de juiste procedurestappen heeft gevolgd voor een melding bij Veilig Thuis. De school had het vermoeden dat de leerling thuis verwaarloosd zou worden en heeft een melding gedaan bij Veilig Thuis zonder de ouder van tevoren te informeren, zoals volgens de Meldcode Kindermishandeling verplicht is. Veilig Thuis heeft uiteindelijk geconcludeerd dat er geen sprake was van verwaarlozing en dat de melding onterecht was. De ouder is veel vertrouwen verloren in de school en heeft op geen enkel moment uitleg of excuses gekregen. De melding heeft een grote impact gehad op het gezin. De ouder hoopt dat door middel van een klacht het schoolbestuur erkent dat de handelwijze van school onjuist was.

Terugkerende cliënten

Amal El-Helayk, stagiaire Sociaal Juridische Dienstverlening (SJD) bij de helpdesk

227 terugkerende cliënten in 2022

De helpdesk merkt regelmatig dat cliënten terugkeren naar OCO met nieuwe vragen of situaties. De helpdesk ervaart dat deze cliënten tevreden zijn over de dienstverlening, de terugkerende cliënten geven regelmatig complimenten over de zorgvuldigheid en snelheid van de helpdesk. In 2022 zijn er 227 vragen van terugkerende cliënten geregistreerd.

De stagiaire bij de helpdesk heeft een steekproef uitgevoerd om zicht te krijgen op de frequentie van terugkerende cliënten. Over het schooljaar 2022-2023 zijn iedere maand twee dossiers genomen van terugkerende cliënten waarbij genoteerd is hoe veel tijd er zat tussen het eerdere dossier en het nieuwe dossier.

Helft terugkerende cliënten komt binnen half jaar met nieuwe vraag

Uit deze steekproef komt naar voren dat de gemiddelde tijd tussen een eerder dossier en een nieuw dossier van een terugkerende cliënt 8,5 maand is. De helft van de terugkerende cliënten keerde terug binnen zes maanden, een derde tussen een half en een heel jaar en een zesde na langer dan een jaar. Zie voor de gegevens van de steekproef tabel 7 in de bijlage.

Op het eerste gezicht kan geen eenduidige oorzaak gevonden worden voor het verschil in de terugkeerfrequentie. Uit deze steekproef blijkt wel dat nieuwe vragen van terugkerende cliënten vaak betrekking hebben op hetzelfde kind van de terugkerende ouders. Van de 24 in de steekproef bekeken dossiers betrof het 23 keer hetzelfde kind – 23 ouders, 23 kinderen, niet 23 dossiers over 1 kind – en slechts één dossier een ander kind.

MBO

Fatima Jilali, expert mbo, en Menno van de Koppel, directeur

Veelvoorkomende thema's

2022 wijkt qua aantallen niet wezenlijk af van voorgaande jaren. Zie ook de in de bijdrage over de helpdesk reeds genoemde tabel 6 in de bijlage.

Terugkerende thema's zijn bijvoorbeeld weigering van aanmelding en het bindend studieadvies.

Voor vragen over het eerste thema kan de helpdesk terugvallen op het artikel: *Toelatingsrecht mbo? Keuzerecht van student!*¹

Voor vragen over het tweede thema is ook een artikel beschikbaar: *Oneens met het negatief bindend studieadvies (BSA) in het mbo?*²

Zeldzame thema's

Soms komen ook vragen binnen over onderwerpen waarover OCO nog geen artikel paraat heeft in de kennisbank, en waarover online ook niet makkelijk eenduidige informatie te vinden is. In een eerdere rapportage (jaarverslag 2021) is een casus beschreven van een student die verdacht werd van fraude. In dit jaarverslag wordt de zoektocht beschreven naar de regelgeving met betrekking tot een 'mbo-verklaring'.

Mbo-verklaring

Een student die een opleiding afbreekt kan een mbo-verklaring gebruiken voor het aanvragen van vrijstellingen voor met een voldoende afgeronde onderdelen bij een gelijkwaardige opleiding. Ook kan een student, die geen diploma of certificaat behaald heeft, met een instellingsverklaring een werkgever laten zien wat die wel kan. De mbo-verklaring werd voorheen instellingsverklaring genoemd.

Een student moet de mbo-verklaring aanvragen bij de examencommissie van de instelling die de student verlaat. Is de student jonger dan 23 jaar en heeft de student nog geen startkwalificatie (diploma mbo-entree, mbo-2, havo of vwo) en staat de student niet meer ingeschreven, dan is geen aanvraag nodig en ontvangt deze de mbo-verklaring automatisch.

¹ Zie <https://www.onderwijsconsument.nl/toelatingsrecht-mbo-keuzerecht-student/>.

² Zie <https://www.onderwijsconsument.nl/oneens-met-het-negatief-bindend-studieadvies-bsa-in-het-mbo/>.

Deze praktische omschrijving is te vinden op de website van de Rijksoverheid in *Mbo-verklaring aanvragen*.³ Bij OCO willen we altijd ook graag weten ‘waar het staat’. Hoe is dit precies wettelijk geregeld?

Artikel 7.4.5a WEB, taken en bevoegdheden examencommissie

De taken en bevoegdheden van de examencommissie staan beschreven in het eerste lid van artikel 7.4.5a van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).⁴ Wat de mbo-verklaring betreft staat daarin vermeld dat de examencommissie ‘objectief en deskundige’ vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een mbo-verklaring en dat de examencommissie ook zelf dit document afgeeft. Hetzelfde wetsartikel regelt eveneens dat de examencommissie de taak en bevoegdheid heeft om vrijstellingen te verlenen van een instellingsexamen of centrale examen.

Kortom, een student die zonder diploma een mbo-opleiding verlaat en elders alsnog probeert een mbo-opleiding te volgen om daar een mbo-diploma te halen is tweemaal op een examencommissie aangewezen:

- Eerst om een mbo-verklaring te krijgen bij de onvoltooide mbo-opleiding.
- Daarna om een vrijstelling te verkrijgen bij de nieuwe mbo-opleiding.

Artikel 7.4.6a WEB, mbo-verklaring

De mbo-verklaring kent naast het wetsartikel over de examencommissie nog een eigen artikel, namelijk artikel 7.4.6a van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). Daarin staan de eerdergenoemde bepalingen of de mbo-verklaring automatisch of op aanvraag wordt verstrekt. Verder staat er een verwijzing in naar de modelregeling voor de mbo-verklaring.⁵

Regeling modellen voor mbo-diploma, mbo-certificaat en mbo-verklaring

De Regeling modellen voor mbo-diploma, mbo-certificaat en mbo-verklaring bevat zowel een bijlage met model voor de mbo-verklaring, bijlage 9, als een bijlage met voorschriften omtrent het invullen van de mbo-verklaring, bijlage 10. De tekst op het model geeft aan dat de inhoud verschilt per student en betrekking kan hebben op examenresultaten, beroepspraktijkvorming en overige resultaten. Onder examenresultaten vallen zowel specifieke opleidingsexamens als algemene exameneisen m.b.t. Nederlands, Engels en

³ Zie voor het artikel *Mbo-verklaring aanvragen* <https://www.rijksoverheid.nl/wetten-en-regelingen/productbeschrijvingen/mbo-verklaring-aanvragen>

⁴ Zie voor Artikel 7.4.5a WEB, taken en bevoegdheden examencommissie <http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0007625&hoofdstuk=7&titeldeel=4¶graaf=1&artikel=7.4.5a>

⁵ Zie voor Artikel 7.4.6a WEB, mbo-verklaring <http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0007625&hoofdstuk=7&titeldeel=4¶graaf=1&artikel=7.4.6a>

rekenen en de inspanningsverplichting m.b.t. loopbaan en burgerschap. In de invulinstructie staan voorschriften omtrent de vermelding van voldoende of gedeeltelijk behaalde keuzedelen of examenonderdelen.⁶

MvT mbo-verklaring

Een opvallend fragment in de model mbo-verklaring is: “Een mbo-verklaring geeft geen automatisch recht op vrijstellingen. Hierover neemt de examencommissie een besluit.” Dit is te herleiden tot de memorie van toelichting bij de opname van de mbo-verklaring in de WEB.⁷

De mbo-verklaring, destijds nog instellingsverklaring genoemd, is in de wet opgenomen met een wetswijziging die de eisen met betrekking tot de examencommissie aanscherpte. Dit wetsvoorstel moest vooral de taakverdeling tussen het bevoegd gezag (bestuur van de mbo-instelling) en de examencommissie verduidelijken. De achterliggende gedachte hierbij was dat dan de instellingen beter aangesproken kunnen worden op niet goed functionerende examencommissies, omdat examens uiteindelijk van cruciaal belang zijn voor de kwaliteit van de instelling en de waarde van diploma's. Maar ook verbetering van de rechtspositie van deelnemers was een doel, te bereiken door middel van de instellingsverklaring (toenmalige term voor mbo-verklaring).

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel staat het volgende over de verplichting om een instellingsverklaring af te geven:

“Deze verplichting levert meer rechtsbescherming op voor de deelnemer. Bovendien helpen afgegeven instellingsverklaringen (andere) examencommissies bij beslissingen over het verlenen van vrijstellingen. Een instellingsverklaring geeft geen recht op vrijstelling; de examencommissie beslist over het al dan niet verlenen van vrijstellingen.”

Hieruit blijkt dat een vrijstelling op grond van een mbo-verklaring (destijds instellingsverklaring) geen automatisme is maar een aparte bevoegdheid. Hoe kan het streven van rechtsbescherming voor de deelnemer (student) geïnterpreteerd worden als een instellingsverklaring (mbo-verklaring) toch niet automatisch een vrijstelling oplevert?

Waarschijnlijk draait dat rond de vraag of de met een voldoende afgesloten onderdelen van de onvoltooide opleiding voldoende aansluiten op de eisen van

⁶ Zie voor de *Regeling modellen voor mbo-diploma, mbo-certificaat en mbo-verklaring*
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0031616/>

⁷ Zie dossier 34402 in de parlementaire stukken voor de *Memorie van Toelichting* inzake de mbo-verklaring
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34402-3.html>

de nieuwe opleiding. Het doel ‘meer rechtsbescherming’ sluit willekeurige oordelen uit. Bij het schrijven van dit verslag zijn hier nog geen nadere bronnen voor gevonden.

Mbo-verklaring niet automatisch einde zorgplicht

Wel kwam bij het zoeken naar jurisprudentie bij stichting Onderwijsgeschillen en op rechtspraak.nl een uitspraak naar boven die antwoord geeft of met het afgeven van een instellingsverklaring de zorgplicht van een instelling eindigt. Dat bleek in dat specifieke geval niet zo te zijn.

Het ging om een zaak waarin een mbo-instelling aansprakelijk werd gesteld voor het niet nakomen van de zorgplicht in de begeleiding van een student, met name in het onvoldoende helpen om een tweede stageplek te realiseren nadat een eerste stage niet succesvol was afgerond. Het arrest van de Hoge Raad bepaalt dat de zorgplicht van de mbo-instelling niet automatisch eindigde doordat de student een aanvraag deed voor een instellingsverklaring en zich elders inschreef om te proberen elders de opleiding af te ronden, omdat deze poging om elders een oplossing het gevolg was van het niet nakomen van de zorgplicht van de mbo-instelling die de student verliet. Bovendien had de student ondubbelzinnig laten weten dat die heel graag de opleiding had willen afmaken als dat gekund had. Zie overweging 3.12 in het Arrest van de Hoge Raad van 21-1-2022 in ECLI:NL:PHR:2022:161.⁸

Informatie mbo-verklaring en examencommissie online moeilijk vindbaar bij Amsterdamse mbo-instellingen

Als een student een mbo-opleiding afbreekt en daarna toch wil proberen elders een mbo-diploma te halen, dan is – zoals hierboven al eerder geconstateerd – de student tweemaal afhankelijk van de examencommissie. De examencommissie van de oude instelling moet de mbo-verklaring verstrekken en de examencommissie van de nieuwe instelling moet beoordelen of een vrijstelling aan de hand van de mbo-verklaring mogelijk is.

Daarom zijn de beschrijving van de mbo-verklaring, de rol van de examencommissie en de vindbaarheid van de examencommissie van belang. Helaas blijkt – op moment van schrijven, maart 2023 – die informatie niet eenvoudig te vinden op de websites van de vier bekostigde Amsterdamse mbo-instellingen. De zoekopdracht ‘examencommissie’ levert voor de vier Amsterdamse bekostigde mbo-instellingen de volgende resultaten op:

⁸ Zie overweging 3.12 in het Arrest Hoge Raad 21-1-2022 ECLI:NL:PHR:2022:161
<https://deepink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2022:161>

ROC van Amsterdam

Bij het ROCvA geeft de zoekopdracht ‘mbo-verklaring’ geen resultaat.⁹ Op de zoekopdracht ‘examencommissie’ komt alleen een nieuwsbericht uit 2017 naar boven.¹⁰ In de footer van de website is wel de pagina info voor studenten opgenomen met allerlei reglementen.¹¹ Daaronder ook het Examenreglement.¹² In het Examenreglement wordt een mbo-verklaring wel genoemd (p12), maar daarbij wordt niet vermeld wanneer en hoe de student dit kan aanvragen. Het ROCvA werkt met teamexamencommissies, deze worden beschreven in het examenreglement (p9), wederom zonder vermelding van de mogelijkheid van een mbo-verklaring.

ROC TOP

De zoekopdrachten ‘mbo-verklaring’ en ‘examencommissie’ leveren bij ROC TOP geen resultaten op.¹³ Studenten moeten hun weg zien te vinden op de website van ROC TOP. Via de pagina ‘reglementen’, te vinden in de footer¹⁴ van de website, is het examenreglement in te zien.¹⁵ In het Examenreglement staan de contactgegevens van de examencommissie (p3). De mbo-verklaring zelf wordt genoemd op p15 van het Examenreglement, daarin wordt beschreven dat een student een aanvraag doet bij het examenbureau en dat het examenbureau de aanvraag neerlegt bij de verificatieadviescommissie. Contactgegevens van het examenbureau en de verificatieadviescommissie ontbreken echter. In de brochure Examenvoorlichting 2018-2019 wordt het servicepunt genoemd als plek waar studenten terecht kunnen met voorlichtingsvragen over examens.¹⁶ Om de cirkel (niet) rond te maken: In het Handboek examinering 2020-2021 wordt (p6) uitgelegd dat de verificatieadviescommissie een van de drie adviescommissies is onder de centrale examencommissie van ROC TOP.¹⁷ Taken en verantwoordelijkheden van zowel de verificatieadviescommissie als het examenbureau worden omschreven in het handboek (respectievelijk p11 en p12), echter zonder vermelding van de mbo-verklaring.

9 Zie <https://www.rocva.nl/zoeken?searchtext=mbo-verklaring&searchmode=anywordorsynonyms>

10 Zie <https://www.rocva.nl/zoeken?searchtext=examencommissie&searchmode=anywordorsynonyms>

11 Zie <https://www.rocva.nl/Footermenu/Info-voor-studenten>

12 Zie <https://www.rocva.nl/getmedia/cce1efe1-c474-4093-8639-9dbc4b373c4d/Examenreglement-ROCvA-F-2022.pdf.aspx>

13 Zie <https://www.roctop.nl/zoeken/?s=mbo-verklaring> en zie <https://www.roctop.nl/zoeken/?s=examencommissie>

14 Zie <https://www.roctop.nl/student-en-ouderinformatie/reglementen>

15 Zie <https://www.roctop.nl/uploads/content/file/Examenreglement.pdf>, overigens getiteld Examenreglement 2021-2022 terwijl het huidige studiejaar 2022/2023 is.

16 Zie https://www.roctop.nl/uploads/content/file/ROCTOP_Examenvoorlichting-in-10-stappen_2018-2019.pdf

17 Zie https://www.roctop.nl/uploads/content/file/Handboek_Examinering_2020-2021.pdf

HMC

Ook bij het HMC leveren de zoekopdrachten ‘mbo-verklaring’ en ‘examencommissie’ geen resultaten op.¹⁸ De website van het HMC bevat voor externe bezoekers geen reglementen en dergelijke, wellicht is een en ander voor studenten vindbaar via het intranet van het HMC.

Mediacollege Amsterdam

Ook bij het Mediacollege Amsterdam leveren de zoekopdrachten ‘mbo-verklaring’ en ‘examencommissie’ geen resultaten op.¹⁹ De enige informatie m.b.t. regels op het Mediacollege Amsterdam is te vinden op de pagina ‘Starten bij Ma’.²⁰ Op deze pagina zijn de opleidingengids (met beschrijvende informatie over de diverse opleidingen), de onderwijsovereenkomst en het studentenstatuut als download beschikbaar. In het studentenstatuut wordt (p12) voor belangrijke documenten, waaronder de examenregeling, verwezen naar een welkomspagina.²¹ Op die webpagina is de examenregeling echter niet te vinden. Volgens de onderwijsovereenkomst (p6) is het examenreglement, wat wellicht ook de toegang tot de examencommissie beschrijft, geregeld in de studiegids die digitaal beschikbaar is op het intranet van de instelling.

¹⁸ Zie <https://www.hmcollege.nl/?s=mbo-verklaring> en <https://www.hmcollege.nl/?s=examencommissie>

¹⁹ Zie <https://www.ma-web.nl/zoeken/?search=mbo-verklaring> en <https://www.ma-web.nl/zoeken/?search=examencommissie>

²⁰ Zie <https://www.ma-web.nl/opleidingen/starten-bij-ma/>

²¹ Zie <https://welkombijma.nl/>

Passend onderwijs

Floor Kaspers, expert passend onderwijs

Vindbaarheid en bereik artikelen passend onderwijs

In 2022 is gericht gewerkt aan het verbeteren van de vindbaarheid van de artikelen van OCO op het terrein van passend onderwijs. Er is een lijst met 26 zoektermen opgesteld die van belang zijn voor ouders en leerlingen in hun zoektocht naar passend onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn: ontwikkelingsperspectief, basisondersteuning, zorgplicht, tlv, passend onderwijs.

De vindbaarheid is bekeken als de ranking in Google bij het zoeken op deze termen. Door het actualiseren van de artikelen, extra informatie toe te voegen en de leesbaarheid te verbeteren, was de score begin 2023 als volgt (tussen haakjes de scores begin 2022):

Ranking	Aantal zoektermen begin 2023 (tussen haakjes begin 2022)	
1e plaats	7	(5)
top 3	19	(14)
top 10	21	(17)
lager	5	(9)

Dit is een duidelijke verbetering van de vindbaarheid in Google van de artikelen van OCO op het terrein van passend onderwijs. Dit is ook te merken in het bereik van de artikelen. Wanneer we de unieke paginaweergaven van 9 van de geüpdatete artikelen over passend onderwijs bekijken, zien we een significante stijging. Het aantal paginaweergaven tussen 1 mei en 1 augustus 2022 laat, vergeleken met het aantal tussen 1 mei en 1 augustus 2021, een stijging zien van 4288 naar 6956. Dat is een stijging van ruim 60%.

Dossier uit de praktijk

Bij de helpdesk van OCO komen jaarlijks honderden dossiers langs. Dossiers passend onderwijs zijn vaak taai, en het komen tot een werkbaar oplossing voor leerling, ouders en school is complex. Om een beeld te geven beschrijven we hieronder een dossier. Details zijn weggelaten om de anonimiteit van leerling en ouders te beschermen.

In het voorjaar nam een moeder contact op met OCO over haar kind in het tweede jaar VMBO-t op een Amsterdamse school voor voortgezet onderwijs. De leerling heeft een aantal verschillende ondersteuningsbehoeften, maar de voorliggende problematiek op dit moment is een depressie. Door de therapie en

de depressie is de belastbaarheid van de leerling momenteel erg laag en het schoolverzuim hoog. Om toch succeservaringen op te doen en sociale contacten te houden is door arts, psycholoog moeder en leerling een plan opgesteld voor beperkte schoolgang. De school heeft twijfels bij het plan en wil aanvullende afspraken maken over aanwezigheid. De leerling kan bijvoorbeeld niet alleen 'de leuke lessen' volgen. De druk die de leerling hierdoor ervaart is groot en ouders maken zich zorgen over suïcidaliteit. De leerling is in afwachting van gespecialiseerde GGZ-ondersteuning, maar hiervoor is een wachttijd.

In een aantal gesprekken met een medewerker van de helpdesk van OCO en daaropvolgend de specialist passend onderwijs wordt de moeder een luisterend oor geboden. Het biedt moeder ruimte om met wat meer rust in gesprek te gaan met school over de mogelijkheden.

Na ongeveer een maand is er opnieuw contact en is de situatie niet verbeterd. Moeder ervaart onbegrip bij school over de ernst van de ziekte van de leerling. Een belangrijk vraagstuk is of de leerling over kan gaan naar het nieuwe schooljaar en of de huidige school nog de meest passende school is. Hoewel er slechts beperkt toetsen gemaakt zijn, zijn de cijfers hiervan goed. Er is alleen wel veel gemist.

School vindt niet dat een leerling alleen op basis hiervan over kan gaan. OCO adviseert moeder over de regels en uitzonderingsmogelijkheden van het bevorderingsbeleid van de school. Ook adviseert OCO een aantal alternatieve scholen die mogelijk passend zouden kunnen zijn als de situatie op de huidige school niet verbetert.

Begin 2023 ontvingen we een update over de situatie. Er is uiteindelijk (vertraagd door late tlv-afgifte) een plaatsing op een cluster 4 school gekomen, maar toch is de leerling volledig uitgevallen. Ook was het moeilijk goede hulpverlening op gang te krijgen. De situatie is tijdelijk verslechterd, maar inmiddels worden er met hulpverlening en school stappen gezet om terugkeer naar school mogelijk te maken.

Dit dossier is uniek, zoals ieder ander dossier, maar toont wel een aantal vaker terugkerende zaken op het terrein van hoe OCO werkt, hoe de helpdesk werkt en wat knelpunten zijn op het gebied van passend onderwijs.

1. Als er sprake is van een situatie waarbij de veiligheid van leerling of ouder in het geding is, zoals hier ivm de mogelijke suïcidaliteit, dan is de afspraak het dossier altijd breed binnen het team te bespreken. Er wordt gekeken of er bij het gezin anderen betrokken zijn die hier vanuit een professionele rol naar

kijken. Immers, OCO is geen GGZ- of andere hulpverlenende organisatie. In dit geval is er reeds een sterk hulpaanbod, waardoor OCO zich specifiek op de onderwijsvraag kan richten.

2. Het bieden van een luisterend oor kan veel verschil maken. In de concrete situatie van de leerling heeft OCO niet direct veel verschil gemaakt, maar voor de moeder waren de gesprekken een steun in de rug.
3. Voor scholen is omgaan met bepaalde psychische problematiek, zoals depressie en angst, vaak moeilijk. Het inschatten van de juiste aanpak en het omgaan met de verminderde belastbaarheid komt heel nauw. Goede samenwerking tussen het behandelteam, ouders, leerling, schoolarts en leerplicht is cruciaal, maar komt niet altijd goed op gang.
4. Voor de ouders en het behandelteam werd school een instrument voor de psychische gezondheid van de leerling: succeservaringen opdoen, sociaal contact hebben. Voor de school lag de focus op de les en eerlijke behandeling ten opzichte van de andere leerlingen. Dit leidde tot een conflict over het deelnemen aan de lessen en het overgaan. Maatwerk bleek moeilijk.

Passend onderwijs en medezeggenschap

Webinars voor OPR-en

Ieder samenwerkingsverband passend onderwijs heeft een ondersteuningsplanraad (OPR). Dit is een medezeggenschapsraad voor het samenwerkingsverband. De OPR heeft instemmingsrecht op het vierjarig ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en bestaat uit vertegenwoordigers van het personeel, de ouders en in het voortgezet onderwijs ook de leerlingen van de aangesloten scholen.

Het komen tot goede medezeggenschap is voor OPR-en notoir lastig. Er is veel afstand tot de praktijk, belangen lijken vaak tegenstrijdig en de inhoudelijke thema's zijn complex. Het vasthouden van bestaande leden en het werven van nieuwe leden verloopt moeizaam.

Om de OPR-en te steunen heeft OCO in 2022 de handen ineen geslagen met de landelijke organisatie Ouders & Onderwijs en een tweetal webinars georganiseerd voor OPR-leden.

Het eerste webinar, op 26 januari 2022, ging over de steunpunten passend onderwijs die in ieder samenwerkingsverband gerealiseerd dienen te worden. Ruim 120 mensen namen deel aan de webinar die deels uit informatie bestond over het steunpunt vanuit het perspectief van OCW en ouders, en deels bestond uit deelsessies waarbij de deelnemers met elkaar in gesprek gingen.

Het tweede webinar, op 20 juni 2022, ging over de basisondersteuning en het dekkend aanbod en de vraag hoe OPR-en hier zicht op kunnen krijgen.

Vanuit deelnemende OPR-leden bleek duidelijk behoefte te zijn aan deze laagdrempelige vorm van kennisoverdracht en uitwisseling. De webinars worden daarom in 2023 voortgezet.

Ondersteuning MR

In 2022 is een medezeggenschapsraad ondersteund bij een geschil over de plannen voor de beëindiging van een voltijds HB-voorziening in Nieuw-West en de overplaatsing van de dan nog aanwezige HB-leerlingen naar andere locaties. De MR heeft uiteindelijk de procedure bij Landelijke Commissie voor Geschillen WMS verloren, maar het laatste woord over een goede spreiding van voltijds HB-aanbod in Amsterdam is nog niet gezegd.

Voorlichting

Lidewij Koren, coördinator voorlichtingen 22 februari 2023

Cijfers

In 2022 heeft OCO 130 voorlichtingen verzorgd op 121 verschillende locaties. De meeste voorlichtingen gingen over de overstap van primair- naar voortgezet onderwijs. Er is een stijging te zien in het aantal voorlichtingen over de overstap van vmbo naar mbo. Er is ook een stijging te zien in het aantal voorlichtingen over rechten en plichten. Dit is een algemene voorlichting over hoe het onderwijs werkt en wat je van elkaar kunt verwachten. De meeste voorlichtingen vonden plaats in stadsdeel Zuidoost. De minste voorlichtingen vonden plaats in stadsdeel Centrum. Voorlichtingen vonden meestal plaats op scholen. Voorlichtingen vonden ook plaats in buurtcentra, online of in bibliotheken.

Zie tabel 8 in de bijlage voor de ontwikkeling van het aantal voorlichtingen sinds 2015 t/m 2022. En zie tabel 9 in de bijlage over het aantal voorlichtingen per thema. Tabel 10 in de bijlage toont de verdeling van de voorlichtingen over de stadsdelen en tabel 11 in de bijlage geeft de verdeling weer over het type locatie.

Voorlichting op scholen

In 2022 heeft OCO 94 scholen met een voorlichting bereikt. 89 daarvan zijn scholen voor primair onderwijs (waarvan 9 islamitisch en 3 voor speciaal basisonderwijs). De leerlingen van 3 scholen voor voortgezet onderwijs werden bereikt met een voorlichting over de overstap naar het mbo. De leerlingen van 2 mbo-instellingen werden bereikt met een voorlichting over rechten en plichten binnen het mbo. De 3 scholen voor voortgezet onderwijs werden in 2022 meerdere keren door OCO bezocht om verschillende klassen een voorlichting te geven. Dit levert meer gegeven voorlichtingen op, maar het aantal betrokken locaties blijft gelijk. Dit verklaart waarom OCO in 2022 130 voorlichtingen heeft verzorgd op 121 verschillende locaties.

Online en fysiek

De coronamaatregelen maakten fysieke voorlichtingsbijeenkomsten in eerdere jaren zo nu en dan onmogelijk. Noodgedwongen experimenteerde OCO met het geven van webinars; online voorlichtingen. In 2022 waren de webinars een vast onderdeel van ons werk. In 2022 heeft OCO in totaal 130 voorlichtingen verzorgd, waarvan 30 online (een webinar) en 100 fysiek. Over het algemeen werden locaties in de stadsdelen Nieuw-West, Zuidoost en Noord bezocht met een fysieke voorlichting. Locaties in de overige stadsdelen werden vaker bediend met een webinar. Idee is dat ouders in deze stadsdelen digitaal vaardiger zijn en

dat OCO de ouders in de stadsdelen Nieuw- West, Zuidoost en Noord extra tegemoet wil treden.

Evaluatie voorlichting overstap naar het voortgezet onderwijs

Op dit moment ontwikkelt OCO een enquête die zal worden uitgezet onder scholen voor primair onderwijs. OCO wil weten hoe de voorlichting over de overstap naar het voortgezet onderwijs bevalt en wat er in de toekomst beter, anders of efficiënter kan. Wat is de reden dat scholen de voorkeur geven aan een voorlichting gegeven door OCO? Wat zou OCO nog meer voor ouders en leerlingen kunnen betekenen? En als een school ervaring heeft met onze fysieke voorlichting en webinar; wat beviel beter?

In 2022 heeft OCO verschillende keren aan scholen voor primair onderwijs gevraagd om samen op te trekken in de voorlichting over de overstap naar het voortgezet onderwijs. Een experiment om efficiënter te werken en samenwerking tussen scholen te bevorderen. In oktober 2022 gaf OCO tegelijkertijd voorlichting aan de ouders van het Wespennest en de ouders van de Buikslotermeer. Twee buurscholen in Amsterdam Noord. Het Wespennest stelde de aula beschikbaar. In november 2022 kregen de ouders van de Zeven Zeeën en de ouders van de Poolster tegelijkertijd voorlichting in het gebouw van de Zeven Zeeën. De scholen zijn eveneens in Amsterdam Noord, maar liggen en stuk verder uit elkaar. In de enquête voor scholen zal ook dit punt worden meegenomen. Zijn scholen bereid samen op te trekken? En met welke scholen is dat het handigst?

De match tussen het Wespennest en de Buikslotermeer bleek bijvoorbeeld niet zo handig. Van tevoren gaven de scholen aan graag meer samen te willen werken. Beide scholen trekken een heel eigen publiek. De ouders van het Wespennest hadden voorkennis, kenden het onderwijsstelsel goed en waren vooral gefocust op de uitleg over de loting. De ouders van de Buikslotermeer hadden minder voorkennis en kwamen ook voor informatie over het onderwijsstelsel. Welke niveaus zijn er? Hoe wordt een advies opgesteld? Wat is de rol van de Eindtoets? Welke doorgroeimogelijkheden zijn er in het voortgezet onderwijs? En wat is een kansrijk advies? De nadruk lag duidelijk minder op de loting. De ouders bleken minder mondig en werden ondergesneeuwd. Kritische vragen over de loting voerden de boventoon, in plaats van dat de ouders van elkaar leerden. OCO kan beide groepen prima bedienen, maar tegelijkertijd en zonder een groep tekort te doen, was lastig. In het vervolg vraagt een dergelijke samenwerking om gerichtere afstemming vooraf of toch een aparte voorlichting.

Samenwerking Studiezalen

In 2022 werkte OCO samen met Stichting Studiezalen. Op locaties waar leerlingen uit de bovenbouw van het primair onderwijs begeleiding van

Studiezalens krijgen, kwam OCO langs om voorlichting te geven. Deze voorlichting is speciaal ontwikkeld voor leerlingen. Het is een interactieve voorlichting over de overstap naar het voortgezet onderwijs. Over het advies, de eindtoets, het kiezen van een school voor voortgezet onderwijs en de loting. Er is veel ruimte voor leerlingen om te delen wat ze al over het onderwerp weten en wat hun ervaringen zijn. De voorlichting maakt veel bij de leerlingen los. De begeleiding van Studiezalen was tijdens de voorlichtingen aanwezig om te helpen met orde houden. Voor de ouders van de leerlingen werd in 2022 een webinar georganiseerd. De ouders van de betreffende leerlingen kwamen online voor uitleg over de overstap naar het voortgezet onderwijs. Nu meer toegesneden op ouders.

In 2022 bezocht OCO 9 locaties van Studiezalen met een voorlichting. In de tabel zijn deze locaties ondergebracht bij 'weekendschool'. Onder deze noemer vallen ook de IMC Weekendschool (1 locatie), de Weekendacademie (1 locatie) en Studiehub (2 locaties). In totaal heeft OCO in 2022 13 locaties van weekendscholen (of aanbieders van bijles en huiswerkbegeleiding) bereikt.

Samenwerking OBA

In 2022 werkte OCO ook samen met de OBA. In de OBA in Nieuw-West op het Osdorpplein en in de OBA in Zuidoost op het Bijlmerplein vindt iedere week een spreekuur van OCO plaats. In Nieuw-West op dinsdag en in Zuidoost op donderdag. Ouders en leerlingen kunnen er terecht met al hun onderwijsvragen. Daarnaast heeft OCO in samenwerking met de OBA een programma ontwikkeld voor ouders en leerlingen over de overstap naar het voortgezet onderwijs. Het programma bestaat uit gezinsactiviteiten; voorlichtingen en workshops. In 2022 werd het programma uitgevoerd in de bibliotheek op het Osdorpplein en in de bibliotheek op het Bijlmerplein. 47 gezinnen meldden zich van tevoren voor het programma aan. Op de laatste workshop in de bibliotheek op het Bijlmerplein kwamen ook gezinnen af die zich van tevoren niet hadden aangemeld. De workshop was door leerkrachten onder de aandacht van leerlingen gebracht en gepromoot op RadioMart. Er moesten telkens stoelen worden bijgepakt.

De workshops gingen over schoolkeuze. Want welke keuze heb je eigenlijk in Amsterdam? Wat zijn de verschillen tussen scholen? Wat past bij wie? Samen bekeken we betrouwbare schoolkeuzebronnen en de open dagen kalender. Ook oefenenden we met het opstellen van een voorkeurslijst.

De samenwerking met de OBA is inmiddels geëvalueerd en wordt gecontinueerd. Er is een gezamenlijke wens de samenwerking uit te breiden met de ontwikkeling van een programma voor oudere leerlingen, met name voor leerlingen die de overstap maken van het vmbo naar het mbo.

Bijlage – Tabellen

Tabel 1

Unieke paginaweergaven (UP) en leestijd

Periode	UP	Leestijd
1 jan. 2019 – 31 dec. 2019	1.127.464	01:58
1 jan. 2020 – 31 dec. 2020	1.305.084	02:39
1 jan. 2021 – 31 dec. 2021	1.566.486	04:14
1 jan. 2022 – 31 dec. 2022	1.505.321	05:34

Tabel 2

Unieke paginaweergaven (UP) van geactualiseerde artikelen gedurende drie maanden na onderhoud, vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder

Artikel	UP 2022	UP 2021	Afname of toename UP
wat is Cito?	4.081	9.695	-5.614
Wat is het verschil tussen BOL en BBL?	6.744	10.266	-3.522
Hoe kan ik mijn examen goed leren? Examentips!	3.599	5.415	-1.816
Hoe stroom ik door van vmbo naar havo?	4.008	5.678	-1.670
Wat is praktijkonderwijs?	1.515	2.803	-1.288
Hoe stroom ik door van havo naar vwo?	2.613	3.744	-1.131
Wat leert mijn kind in groep 1 en 2?	2.456	3.562	-1.106
wat leert mijn kind in groep 4?	2.348	3.022	-674
Van vmbo naar mbo? Check welk niveau je kan volgen	2.350	2.968	-618
Welke vakken krijg je op het vmbo en de mavo?	8.170	8.733	-563
Wat leert mijn kind in groep 5?	1.734	2.199	-465
Hoe werkt de VVE-indicatie en welke criteria zijn er?	3.924	4.302	-378
Wat leert mijn kind in groep 3?	2.191	2.538	-347
Welke vakken krijg je op het havo?	2.883	3.193	-310
Hoe om te gaan met het schoolrapport?	703	939	-236

Wat leert mijn kind in groep 8?	936	1.143	-207
Wanneer is mijn kind klaar voor groep 3?	2.099	2.285	-186
Wat doet een schooldirecteur op een basisschool?	679	865	-186
wat leert mijn kind in groep 6?	1.462	1.631	-169
wat zijn voortijdige schoolverlaters (vsv)?	482	621	-139
Save the date: 1 april, deadline voor aanmelden mbo!	82	159	-77
Wat staat er (verplicht) in het onderwijskundig rapport en oki-doc?	509	578	-69
Hoe krijg ik mijn kind aan het lezen?	438	503	-65
Wat is een onderwijsovereenkomst?	649	708	-59
Wat doet een examensecretaris?	178	213	-35
Welke websites geven informatie over het eindexamen?	35	43	-8
Wat leert mijn kind in groep 7?	1.196	1.199	-3
Wat is het mbo?	0	0	0
Wat is leerlingenvervoer?	0	0	0
Top 7 meest gestelde vragen over het vmbo	0	0	0
Adoptiekind op de basisschool?	0	0	0
Hoe wordt de voor- en naschoolse opvang georganiseerd?	0	0	0
Tweeling samen of apart in een klas?	356	351	5
Leesvaardigheid en argumentatie oefenen voor centraal examen Nederlands havo en vwo	1.892	1.885	7
Hoeveel scholieren gaan jaarlijks van vmbo naar mbo?	127	116	11
Diabetes op school en medische handelingen	21	7	14
Hoe werkt de geschillencommissie passend onderwijs?	30	15	15
Leren lezen op de basisschool	353	338	15
Creatieve mbo-opleidingen? Laat je inspireren!	31	15	16
Keuzestress? Vijf tips voor het kiezen van een beroepsopleiding in het mbo	72	51	21
De toetsing en beoordeling van leerlingen	66	44	22
Welke anti-pestprogramma's zijn er?	175	153	22

Wat is het College voor Toetsen en Examens (CvTE)?	44	17	27
Verwijdering van de basisschool	46	19	27
Welke profielen in het vmbo en de mavo sluiten aan op welke beroepsopleidingen?	1.235	1.207	28
Wat is een onderwijsnummer?	126	93	33
Kan ik mijn diploma of cijferlijst vervangen bij verlies, naamswijziging of geslachtsverandering?	35	0	35
Wat leren kinderen op de basisschool?	446	408	38
Welke vervolgopleidingen sluiten aan op het vmbo?	1.556	1.517	39
Overgewicht voorkomen met Jump-in! op school	106	56	50
Leesplezier thuis en in de klas	387	337	50
Technische mbo-opleidingen? Er valt wat te kiezen!	58	0	58
De regels voor een schorsing van school	222	162	60
LAT, CAP, SEM: extra onderzoek voor recht op leerwegondersteuning of praktijkonderwijs	233	167	66
Heb ik recht op toetsinzage?	534	468	66
Wanneer wordt mijn studiefinanciering overgemaakt?	3.097	3.027	70
Wie is verantwoordelijk voor het schoonhouden van de basisschool?	83	12	71
Wie is verantwoordelijk voor de tussenschoolse opvang?	186	115	71
Verwijdering leerling voortgezet onderwijs	119	41	78
Hoe lang moet een school examenmateriaal bewaren?	152	74	78
Schoolexamen	81	0	81
Zijn de schoolexamens te makkelijk op mijn school?	82	0	82
Een geschil over passend onderwijs?	320	222	98
Wat leert mijn kind op het sbo (speciaal basisonderwijs)?	693	591	102
Wat is een oudercommissie?	204	100	104
Regels eindexamen	241	122	119
Is schoolzwemmen verplicht?	202	75	127

Oneens met een besluit over toelating, schorsing of verwijdering? Ga in bezwaar!	321	186	135
Wat is extra ondersteuning?	437	301	136
Wat is openbaar ondewijs?	137	0	137
ICT-opleidingen in het mbo? Kies voor digitaal!	496	344	152
Wat is leerplicht?	607	445	162
Medicijnen op school: wat kunt u van school verwachten?	270	93	177
Wat is het schoolondersteuningsprofiel?	434	240	194
De uitslag van de Entreetoets	1.705	1.490	215
Moet mijn kind een klas overslaan?	997	775	222
Ik ben geschorst van school, help!	636	382	254
Wat doet een schoolbestuur?	417	158	259
Programma van toetsing en afsluiting (pta)	519	222	297
Wanneer ontvang ik een diploma of getuigschrift?	725	379	346
Belangrijke data bij de overstap naar het VO in schooljaar 2019/2020	1.310	941	369
Vergoedingen bij hoogbegaafdheid?	858	483	375
Hoe lang mag een leerling doen over het voortgezet onderwijs?	876	450	426
Oneens met het bindend studieadvies in het mbo?	436	0	436
Opleidingen, leerwegen en niveaus in het mbo	1.185	664	521
Wat is een samenwerkingsverband passend onderwijs?	903	258	645
Heroverweging basisschooladvies na uitslag Eindtoets	919	273	646
Wat is de Rutte-regeling?	3.018	2.299	719
Veelgestelde vragen over het basisschooladvies	1.406	661	745
Welke niveaus zijn er in het voortgezet onderwijs?	18.476	17.536	940
Wat is een toelaatbaarheidsverklaring?	3.683	2.669	1.014
Ben ik verplicht om de vrijwillige ouderbijdrage te betalen?	4.052	2.657	1.395
Hoe komt het basisschooladvies tot stand?	4.270	2.766	1.504
De regels voor zittenblijven op de basisschool	2.959	542	2.417
Wat zijn de gevolgen van ongeoorloofd verzuim?	3.981	1.275	2.706

Wat mag je allemaal meenemen naar je examen?	8.427	5.089	3.338
Veelgestelde vragen over de Centrale loting en matching	7.900	3.798	4.102

Tabel 3

Lijst van de 33 nieuw verschenen artikelen in 2022

Artikel	Datum publicatie	UP	Gemiddel de leestijd	Blog (B) of vraag/ antwoord (VA)
De voortgangsrapportage passend onderwijs: wordt er voortgang geboekt?	14-1-22	387	04:02	B
OPR-en en steunpunten: verslag bijeenkomst 26 januari 2022	31-1-22	21	02:02	VA
Zit je al klaar om je aan te melden voor de lesjesmiddag?	2-2-22	244	03:10	B
Wat is basisondersteuning passend onderwijs?	15-2-22	621	05:10	VA
De ondersteuningsplanraad zoekt nieuwe leden	22-2-22	37	02:09	B
Wat is een ondersteuningsplanraad (OPR)?	25-2-22	343	08:18	VA
Terugblik CDA-raadslid Diederik Boomsma: 'De loting, daar moet je continu bovenop zitten'	1-3-22	111	07:02	B
Terugblik GroenLinks-raadslid Simion Blom: 'Laten we hoge verwachtingen hebben'	1-3-22	146	08:24	B
Terugblik D66-raadslid Ilana Rooderkerk: 'In het onderwijs word je niet iets, maar iemand'	1-3-22	254	08:30	B
3 maart live-interview met onderwijswethouder Moorman voor terugblik op haar onderwijsbeleid	1-3-22	695	06:06	B
De Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen in 2022: kansengelijkheid en het lerarentekort de belangrijkste pijlers	10-3-22	133	15:54	B

Terugblik DENK-raadslid Numan Yilmaz: 'Ik probeer als docent altijd neutraal te zijn'	11-3-22	196	10:59	B
Zij-instromers voor de klas: 'Dit voelt als de start van mijn derde leven'	17-3-22	756	13:53	B
Vergoedingen bij hoogbegaafdheid	17-3-22	3.111	11:53	VA
Normering eindtoetsen PO al jaren een probleem	22-3-22	177	04:06	B
Helpdesk OCO: 'Een luisterend oor en ouders helpen het zelf op te lossen'	30-3-22	253	04:28	B
Meedenken over vraag en aanbod in het voortgezet onderwijs	8-4-22	186	05:21	B
Toelichting MBO opleidingenzoeker	13-4-22	176	02:36	B
Kamerdebat voortgang passend onderwijs: tijd voor versnelling	21-4-22	269	03:15	B
Zij-instromers voor de klas: 'Ik wilde iets doen voor het collectief'	9-5-22	587	06:47	B
Wat betekenen de standaardscore en het toetsadvies bij de Centrale Eindtoets?	23-5-22	1.325	08:42	VA
Achtergronden bij het inspectieoordeel 'zeer zwak' over de SvPO in Amsterdam	8-6-22	877	11:51	B
Voorlezen aan je baby: leerzaam en plezierig!	15-6-22	209	02:59	VA
Zij-instromers voor de klas: 'Mijn tienjarige zoon geeft mij vaak tips'	12-7-22	514	07:29	B
Hoe vind ik een nieuwe middelbare school in Amsterdam? Tips en informatie voor schoolwisselaars	15-9-22	65	07:52	VA
Zijn schoolboeken en lesmaterialen gratis in het voortgezet onderwijs?	15-9-22	82	06:05	VA
Passend onderwijs in Amsterdam piept en kraakt	5-10-22	282	06:49	B
Welke school past bij jou? Start je zoektocht op de ScholenArenA!	13-10-22	984	05:29	VA
Mag een mbo-opleiding mij weigeren omdat ik een beperking heb?	17-10-22	16	01:33	VA
Wat staat er in het ondersteuningsplan voor voortgezet onderwijs?	19-10-22	39	08:03	VA

Van papier naar praktijk: hoe de zeer zwakke praktijkschool De Dreef weer uit het slop raakt	19-10-22	382	10:25	B
Hoe kies ik een goede basisschool in Amsterdam?	30-11-2022	12	01:31	VA
Ouders denken mee over mismatch vraag en aanbod in voortgezet onderwijs	13-12-22	126	08:32	B
Totaal		13.616	Gemiddelde leestijd: 06:18	

Tabel 4

Veelgelezen artikelen met stijging in unieke paginaweergaven (UP), gerapporteerd wordt over artikelen met meer dan 10.000 UP per jaar

Artikel	UP 2022	UP 2021	Verskil UP 2022 vs 2021	Stijging UP in %
Vrijwillige ouderbijdrage hoe zit dat ook alweer?	13.362	13.052	310	2
Wat leert mijn kind in groep 4?	11.227	11.024	203	2
Jenaplan	18.003	16.868	1.135	7
Profielkeuze in havo en vwo	12.220	11.150	1.070	10
Hoeveel studiefinanciering krijg ik per maand hbo en wo?	14.352	12.888	1.464	11
Wat is een toelaatbaarheidsverklaring?	12.776	9.662	3.114	32
Hoe komt het basisschooladvies tot stand	13.850	10.310	3.540	34
Wanneer is mijn kind klaar voor groep 3?	12.330	8.903	3.427	38
Zittenblijven in het voortgezet onderwijs	13.882	9.195	4.687	51
Montessori	26.320	17.008	9.312	55
Welke hulpmiddelen meenemen naar examen havo en vwo?	11.133	6.996	4.137	59
Dalton	21.414	13.402	8.012	60
Kan ik vrijstelling van schoolbezoek krijgen verlos aanvragen?	23.847	14.482	9.365	65
Veelgestelde vragen over de centrale loting en matching	11.918	7.126	4.792	67

Wat zijn de gevolgen van ongeoorloofd verzuim?	13.012	5.235	7.777	149
Wanneer wordt studiefinanciering overgemaakt?	30.327	9.936	20.150	205

Tabel 5
Artikelen met daling in unieke paginaweergaven (UP)

Artikel	UP 2022	UP 2021	Vershil UP 2022 vs 2021	Daling UP in %
Kwalificatieplicht	2.784	6.894	4.110	-60
Wat is het verschil tussen bachelor en master?	17.199	42.329	25.130	-59
Tot welke leeftijd ben je leerplichtig?	14.104	28.076	13.972	-50
Praktijkonderwijs	4.100	7.244	3.144	-43
Corona op school, wat zijn de regels?	28.210	80.371	52.161	-35
Hoe stroom ik door van havo naar vwo?	8.911	13.623	4.712	-35
Wat is het verschil tussen BOL en BBL?	30.086	44.250	14.164	-32
Welke titel mag ik na mijn studie gebruiken?	28.776	42.327	13.551	-32
Hoe stroom ik door van vmbo naar havo?	18.555	26.747	8.192	-31
Welke vakken krijg je op het vwo, atheneum, gymnasium?	23.297	30.869	7.572	-25
Hoe werkt de VVE-indicatie?	13.774	17.134	3.360	-20
Van vmbo naar mbo check welk niveau je kan volgen	9.219	11.241	2.022	-18
Welke vakken krijg je op het havo?	9.669	11.285	1.616	-14
Heb ik als scholier recht op een tegemoetkoming schoolkosten?	9.224	10.288	1.064	-10
VVE-programma	6.637	7.336	699	-10
Welke vakken krijg je op het vmbo en de mavo?	29.838	32.824	2.986	-9
Hoeveel studiefinanciering krijg ik per maand in mbo?	34.547	37.429	2.882	-8
Presentatie basiswoordenlijst	6.522	7.060	538	-8
Wat leert mijn kind in groep 3?	9.870	10.611	741	-7
Speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs niet hetzelfde	26.290	28.059	1.769	-6
Niveaus voortgezet onderwijs	58.131	60.973	2.842	-5

Tabel 6

Bereik per onderwijssector in 2022

(Door correcties bij analyses en bewerkingen van geregistreerde dossiers kunnen aantallen marginaal afwijken van eerdere rapportages)

	<i>lIn</i>	<i>dossiers</i>		<i>A'damse dossiers</i>		<i>% van lIn per sector</i>	
<i>sector</i>		2022	2021	2022	2021	2022	2021
<i>totaal</i>	164.100	1.373	1.347	1.234	1.170	7,5‰	7,1‰
<i>leeftijd voorschool</i>	16.000	42	49	38	44	2,4‰	2,7‰
<i>po</i>	66.000	452	377	410	325	6,2‰	4,9‰
<i>po-vo</i>	8.000	285	361	282	355	35,2‰	44,4‰
<i>(v)so</i>	5.100	40	48	37	33	7,3‰	6,5‰
<i>overstap regulier-so</i>		22	31	20	29		
<i>vo</i>	42.000	388	335	332	277	7,9‰	6,6‰
<i>mbo</i>	27.000	117	109	94	75	3,5‰	2,8‰
<i>ho</i>		17	12	15	12		
<i>onbekend</i>		10	25	6	20		

Tabel 7

Steekproef voor zicht op duur tussen oud dossier en nieuwe vraag van terugkerende cliënten

(Uit twee steekproeven per maand in schooljaar 2021-2022 komt naar voren dat de gemiddelde tijd tussen een eerder dossier en een nieuw dossier van een terugkerende cliënt 8,5 maand is. De helft van de terugkerende cliënten keerde terug binnen zes maanden, eenderde tussen een half en een heel jaar en eenzesde na langer dan een jaar.)

Dossier	Datum	Eerder contact	Dossier	Aantal maanden	Nieuw kind?
10606	27/08/21	02/10/20	9260	11	Nee
10604	30/08/21	25/11/20	9412	9	Nee

Dossier	Datum	Eerder contact	Dossier	Aantal maanden	Nieuw kind?
10648	09/09/21	23/08/21	10576	0,5	Nee
10674	20/09/21	08/07/21	10514	2	Nee
10825	29/10/21	06/11/19	8197	11	Nee
10760	13/10/21	09/09/21	10648	1	Nee
10934	16/11/21	11/03/21	9770	8	Nee
10998	09/11/21	01/03/21	10323	8	Nee
11020	15/12/21	28/01/20	8433	11	Nee
10984	06/12/21	21/06/21	10372	6	Ja
11132	27/01/22	13/11/20	9382	15	Nee
11072	10/01/22	20/09/21	10674	4	Nee
11249	16/02/22	17/06/21	10368	8	Nee
12136	14/02/22	10/02/22	11223	0,14	Nee
11422	18/03/22	29/04/19	7528	35	Nee
11320	08/03/22	06/12/21	10979	3	Nee
11573	20/04/22	20/12/21	11059	4	Nee
11575	19/04/22	21/12/21	11050	4	Nee
11628	16/05/22	30/01/20	8450	28	Nee
11635	19/05/22	15/12/21	11020	5	Nee
11786	30/06/22	29/04/21	10140	14	Nee
11770	28/06/22	09/06/21	10318	11,5	Nee
11836	11/07/22	14/03/22	11395	4	Nee
11800	05/07/22	04/07/22	11792	0,03	Nee

Tabel 8
Ontwikkeling aantal voorlichtingen sinds 2015

2022	130
2021	154
2020	112
2019	82
2018	87
2017	43
2016	26
2015	8

Tabel 9
Aantal voorlichtingen per thema

Thema	2022	2021	2020	2019	2018
Overstap po-vo	87	110	90	74	72
Overstap vmbo-mbo	29	13	16	0	0
Basisschoolkeuze	1	12	4	6	8
Rechten en plichten	9	14	1	2	0
Onderwijsstelsel	4	2	1	0	3
Ouderbetrokkenheid	0	1	0	0	2
Ouderbijdrage	0	0	0	0	1
Leerlingvolgsysteem	0	0	0	0	1
Corona(achterstanden)	0	2	0	0	0
Totaal	130	154	112	82	87

Tabel 10
Verdeling voorlichtingen over stadsdelen

Stadsdeel	2022	2021	2020	2019	2018
Centrum	3	5	6	3	5
Nieuw-West	22	29	14	13	18
Noord	15	12	13	6	11
Oost	30	19	25	17	9
West	12	21	19	14	17
Zuid	7	21	20	10	11
Zuidoost	33	31	12	14	13
Overig					
Abcoude	0	0	0	1	1
Amstelveen	0	1	0	0	0
Diemen	0	1	0	1	0
Landsmeer	1	3	3	3	2
Stadsbreed	7	11	0	0	0
Totaal	130	154	112	82	87

Tabel 11
Verdeling voorlichtingen over type locatie

Locatie	2022	2021	2020	2019	2018
Scholen	94	86	91	69	68
Kinderopvang	2	85	4	5	8
Buurtcentrum	10	9	3	5	2
Weekendschool	13	6	14	3	7
Moskee	0	1	0	0	2
Facebook	0	1	0	0	0
Bibliotheek	2	3	0	0	0
Totaal	121	191	112	82	87

Bijlage – Bestuursverslag

Bestuursverantwoording OCO 2022

OCO heeft een stichtingsbestuur. Het bestuur voert (strategisch) beleid, stelt de begroting vast en houdt toezicht op de uitvoering van het meerjarenplan. Het bestuur fungeert daarnaast als klankbord voor de directeur. Het bestuur vergadert circa vijf keer per jaar met de directeur. Naast de vergaderingen zijn er meer incidenteel andere overlegmomenten tussen bestuursleden, medewerkers en andere belangstellenden. Het bestuur beschikt over statuten en een organisatieplan. Het bestuur ziet er op toe dat de bepalingen in statuten en organisatieplan worden nageleefd.

Het bestuur kwam in verslagjaar 2022 vijf keer bijeen. Vier van de bijeenkomsten vonden plaats op het kantoor van OCO, een om logistieke redenen online.

Naast de vergaderingen waren er andere overlegmomenten, waaronder:

- het vooroverleg tussen de bestuursvoorzitter en de directeur voorafgaand aan bestuursvergaderingen
- een gesprek van twee bestuursleden met de directeur over het beheersen van werkdruk
- een overleg van van twee bestuursleden met de samenwerkingsverbanden Passend onderwijs
- een gesprek met de Universiteit van Amsterdam over het gebruik van data en algoritme om de kennisfunctie van OCO te versterken.

In 2022 heeft de directeur het stichtingsbestuur inzicht gegeven in de lopende zaken door het systematisch toezenden van notities, stukken ter besluitvorming. In de bestuursvergaderingen zijn de volgende onderwerpen meer uitgebreid besproken:

- Jaarrekening en accountantsverslag 2021
- Halfjaarverslag 2022 en subsidieaanvraag voor 2023
- Begroting 2023
- De invulling van functies van OCO, met presentaties door OCO-medewerkers.
- Onderwerpen die verband houden met de wisseling van personeel, zoals de strategie om nieuwe personeel te werven, het overdragen van taken en kennis, het profiel van nieuwe werknemers (vacaturetekst), het inwerken van nieuw personeel, het beheersen van werkdruk, prioriteiten van de verschillende functies van OCO en het borgen van de kenniscyclus

- Het gebruik van data en algoritme om de kennisfunctie van OCO te versterken
- Strategie om het bereik in de stad te vergroten, met name bij de doelgroep van veel kwetsbare jongeren en ouders.
- De betrokkenheid van OCO bij de inrichting van een oudersteunpunt Passend onderwijs.
- Casus van ouders die vergeefs probeerden hoogbegaafdheidsschool in Amsterdam-West te realiseren.
- OCO-strategie voor de lange termijn, anticiperen op mogelijke toekomstscenario's

Het bestuur heeft de beweging voortgezet om meer grip op de organisatie te krijgen door als onderdeel van de jaarvergadercyclus presentaties in te plannen in de bestuursvergaderingen van OCO medewerkers over specifieke functie zoals de informatiefunctie en de tekstredactie, en de MBO-helpdesk. Dit past ook in de werkwijze waarbij OCO medewerkers een bijdrage leveren aan het jaarverslag.

Uit het jaarverslag blijkt dat OCO te maken had met ziekte en personele wisselingen en personele krapte. Alle zeilen moest worden bijgezet om de reguliere activiteiten, zoals de helpdesk, doorgang te laten vinden. Dat betekent dat dit jaar minder extra projecten zijn geïnitieerd. Wel is het project over medezeggenschap, dat tijdelijk stil was komen te liggen vanwege corona, weer opgepakt. Ook is een pilot uitgevoerd met inloopspreekuren bij bibliotheken. Deze pilot past binnen het bredere project om het bereik in de stad te vergroten. OCO heeft hiertoe bijvoorbeeld ook samenwerking gezocht met OKT-teams. Het bestuur heeft met de directeur meegedacht met het stellen van prioriteiten en het oplossen van personele vraagstukken.

Genomen besluiten in 2022

- Vaststelling van de jaarrekening 2021
- Aanwijzing accountant over boekjaar 2021
- Vaststelling Begroting 2023
- Goedkeuring van halfjaarlijkse verantwoordingsrapportage.

Samenstelling bestuur:

- Hein Broekkamp, lid vanaf 3 april 2016, met ingang van 3 oktober 2018 voorzitter
- Younes el Gartit, lid en penningmeester vanaf 3 juli 2018
- Marion van Binsbergen vanaf 16 november 2020
- Gladys Leeftang, lid vanaf 29 mei 2019

NB. Per 1 januari 2021 is Fadie Hanna als bestuurslid teruggetreden (hij was lid vanaf 28 maart 2018). Het bestuur is op zoek naar een vervanger.

De bestuursleden zijn benoemd voor drie jaar en daarna herbenoembaar. Het bestuur beschikt over een rooster van aftreden. De bestuursleden van OCO ontvangen geen honorarium voor hun werkzaamheden.

Hein Broekkamp, voorzitter bestuur OCO
Amsterdam, mei 2023

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'HB' or similar initials, written in a stylized, cursive manner.

Bijlage Risicoparagraaf

Deze paragraaf geeft een beeld welke maatregelen het bestuur van OCO heeft genomen om risico's van de organisatie te beheersen.

- Er is een verzekering afgesloten af om het privévermogen van bestuursleden te beschermen.
- Er is een ziekteverzuimverzekering afgesloten zodat er middelen beschikbaar zijn om vervanging in te huren bij ziekteverzuim (langer dan 30 dagen).
- Het bestuur stelt de jaarrekening vast na controle door een onafhankelijke door het bestuur gekozen accountant.
- Het bestuur accodeert aanstellingen van personeel op voorstel van de directeur Bestuursleden hebben geen aanzienlijke andere belangen die in conflict kunnen komen met de belangen van OCO. Bij een mogelijk conflict wordt de vergaderwijze aangepast. Zie ook samenstelling bestuur.
- Het bestuur krijgt schriftelijke of mondeling regelmatig financiële rapportage van de directeur over de financiële situatie.
- Jaarlijks, voorafgaand aan de opstelling van het jaarverslag, wordt een risicoanalyse gemaakt als onderdeel van de zelfevaluatie van de organisatie en het bestuur.
- De bestuursvoorzitter en penningmeester accorderen uitzonderlijk grote financiële transacties die de directeur voorlegt. Voor kleinere transacties is dit niet nodig. De directeur beschikt over een betaalpas en kan uitgaven doen. Alleen de voorzitter kan, na goedkeuring van twee bestuursleden, rekeningen openen of betaalpassen aanvragen.
- Er zijn twee rekeningen, een rekening waarop het volledige subsidiebedrag wordt uitgekeerd en een andere rekening met een kleiner bedrag, die wordt gebruikt voor automatische afschrijvingen.
- De wijze waarop gegevens van klanten, personeel en bestuur worden beschermd conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is vastgelegd in het privacyreglement.
- Er is een nooddraaiboek in het geval de gemeentelijke subsidie geheel of grotendeels weggvalt (zie taken bestuur).

Bijlage – Nadere verplichtingen uit subsidiebeschikking

Verder gelden in aanvulling op de subsidieverplichtingen, de volgende nadere verplichtingen:

Bekendheid

De bekendheid en het bereik van OCO onder ouders van kinderen/jongeren groeit (binnen vve en in het mbo) ten opzichte van 2021. OCO gebruikt daartoe naast de website verschillende andere manieren om de bekendheid en het bereik van OCO te vergroten.

OCO werkt samen met partners in en om het onderwijs om de bekendheid te vergroten, zoals leerplicht, OKT's, de Kinderombudsman, de OBA. Voor de bekendheid is geen duidelijke indicator voorhanden. Daarvoor kan het aantal licht gestegen aantal binnengekomen dossiers wel als afgeleide indicator worden gehanteerd, al zijn er ook andere factoren dan bekendheid die schommelingen kunnen veroorzaken.

Aantal unieke paginaweergaven

Het aantal unieke pageviews van de website neemt toe naar 1.750.000. Het aantal unieke websitebezoekers groeit ten opzichte van 2021. Op de website worden minimaal 100 nieuwe en geactualiseerde artikelen geplaatst.

Het aantal unieke paginaweergaven is gestabiliseerd op circa 1,5 miljoen. Dat het aantal unieke paginaweergaven niet verder is gestegen zoals voorgaande jaren, komt door de keuze voor meer inhoud boven meer nieuwe content. Deze keuze is ook aangekondigd in de aanvraag voor 2022. Als gevolg van deze keuze zijn de resultaten qua leestijd verbeterd. Een ander belangrijk winstpunt is dat OCO inmiddels een gezonde onderhoudscyclus heeft ingericht die zich in de praktijk heeft bewezen.

Aantal bijeenkomsten

Het aantal bijeenkomsten dat OCO organiseert in Nieuw-West, Noord en Zuidoost gericht op specifieke doelgroepen (die OCO niet weten te vinden) neemt toe ten opzichte van 2021, waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtiger verdeling onder alle vier de onderwijssectoren (vve, po, vo, mbo). OCO maakt hierbij inzichtelijk hoeveel ouders en leerlingen OCO bereikt in deze stadsdelen. Het totaal aantal bijeenkomsten behelst ten minste 90.

De doelstelling wat betreft het aantal bijeenkomsten is ruimschoots gehaald. Wat de voorlichtingen po-vo betreft, daar was dit jaar een relatieve groei in de stadsdelen Noord en Zuidoost te zien. In Nieuw-West was er een kleine afname maar het aantal lag nog steeds aanmerkelijk hoger dan in de jaren voor 2021. Het aantal voorlichtingen over de overstap vmbo-mbo is gegroeid ten opzichte van vorig jaar. De ambitie m.b.t. voorlichtingen over basisschoolkeuze is vanwege ziekte van de betreffende medewerker niet gehaald.

Aantal dossiers

Het aantal dossiers dat OCO behandelt ten opzichte van 2021 groeit naar tenminste 1500-1750 dossiers, waarbij gestreefd wordt naar een gelijkwaardiger verdeling over de vier onderwijssectoren.

Het aantal Amsterdamse dossiers is wel licht gestegen van 1.170 naar 1.234, maar het aantal van 1.500 is helaas niet gehaald. Daarbij moet wel aangetekend worden dat bij het formuleren van 1.500 dossiers als doel nog geen onderscheid werd gemaakt tussen ‘behandelde Amsterdamse’ dossiers en totaal aantal binnengekomen vragen (1.373 in 2022 en 1.347 in 2021). En ook moet opgemerkt worden dat na 2021 in overleg met OJZ is besloten om in webinars geregistreerde vragen voortaan niet meer mee te tellen (wat in de jaarrapportage van 2021 nog wel is gebeurd, waarmee toen de telling op 1.514 kwam). Kortom, een ‘schonere’ registratie leidt in eerste instantie tot een scherper zicht op minder dossiers, maar draagt wel bij aan een scherper zicht. Over een meerjarig perspectief bezien was de verwachting dat de groei van de website zich evenredig zou vertalen in groei van het aantal dossiers. Dit is slechts ten dele uitgekomen. Intussen is de website ook zo ver doorgegroeid dat onderhoud inmiddels belangrijker is geworden dan groei. Andere factoren die een rol spelen zijn uiteraard de stagnatie door coronajaren en de kansengelijkheid, wat tot een accentverschuiving in de werkzaamheden heeft geleid.

Dossiers per stadsdeel

Het aantal dossiers dat OCO behandelt voor ouders en kinderen/leerlingen in Nieuw-West, Noord en Zuidoost neemt toe ten opzichte van 2021. OCO maakt hierbij inzichtelijk hoeveel ouders en leerlingen OCO bereikt in deze stadsdelen met de activiteiten (o.a. advisering, informatieverstrekking, voorlichting en belangenbehartiging). De kwantitatieve data dient gebaseerd te zijn op ten minste 50 procent van het aantal dossiers.

Zie voor de spreiding van de door de helpdesk verwerkte dossiers de tussenrapportage uit 2022, zie voor spreiding van de voorlichtingen de betreffende paragraaf in dit jaarverslag. Het beeld is dat ouders uit Nieuw-West,

Noord en Zuidoost de helpdesk net zo goed weten te vinden als ouders uit andere stadsdelen.

Netwerk en expertise mbo en vve

Het netwerk in het mbo en in de vve en de inhoudelijke expertise over de vve en het mbo in Amsterdam wordt verstevigd ten opzichte van 2021. OCO gebruikt de opgedane expertise van het project MBO-desk om het netwerk in het mbo te versteken en de reguliere advies- en informatiefunctie voor het mbo te verstevigen.

Hierover zijn geen significante ontwikkelingen te melden, de situatie is vergelijkbaar met vorig jaar.

Raadgevers

De ondersteuning van de medezeggenschap van ouders wordt in 2022 versterkt ten opzichte van 2021. Het in 2019 opgestarte platform Raadgevers wordt weer opgestart.

Na een coronapauze heeft voorjaar 2022 weer een fysieke Raadgeversbijeenkomst plaatsgevonden. Deze is georganiseerd i.s.m. OSVO, het thema was de mismatch tussen vraag en aanbod in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Daarnaast is in samenwerking met onze landelijke partner Ouders en Onderwijs een online bijeenkomsten georganiseerd voor een specifiek onderdeel van de medezeggenschap, namelijk de ondersteuningsplanraden. Naast het organiseren van bijeenkomsten heeft OCO in 2022 ook bijgedragen aan de versterking van de medezeggenschap door een GMR desgevraagd uitgebreid te adviseren, ook zijn bij de helpdesk enkele vragen over medezeggenschap behandeld.

Collectieve belangenbehartiging

De collectieve belangenbehartiging van ouders en leerlingen door OCO wordt versterkt. OCO zoekt naar manieren om de stem van ouders en leerlingen meer gewicht te geven om zowel de gemeente als schoolbesturen te voeden met wat er leeft onder ouders en leerlingen.

In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen organiseerde OCO een live terugblik met de onderwijswethouder. Als onderdeel van het programma konden ouders vooraf vragen aandragen, die ze (na redactie/selectie) tijdens de avond zelf aan de wethouder konden stellen. Hiermee bood OCO ouders een podium, onderwerpen waren (o.a.) meer leertijd in het VSO, voltijds aanbod voor hoogbegaafdheid in alle stadsdelen, de situatie op het Haga Lyceum. Op basis van deze avond hebben diverse vervolcontacten van ouders plaatsgevonden met de gemeente.

Partnerinstellingen

OCO haalt de banden aan met partnerinstellingen in de stad die fysiek contact hebben met ouders om de informatiebehoefte en ondersteuningsbehoefte van ouders die OCO niet bereikt te achterhalen en daarop in te spelen.

OCO werkte al met maatschappelijke partners in de stad zoals vrouwenorganisatie, migrantenorganisaties, moskeeverenigingen, de OBA en heeft dat in 2022 doorgezet. Zie daarvoor ook de online agenda.

Een andere belangrijke ontwikkeling op dit punt is dat eind 2022 de al langer lopende besprekingen over de invulling door OCO van een regionaal oudersteunpunt passend onderwijs tot een goed einde zijn gebracht. Dit zal in 2023 opgestart worden, de verwachting is dat daarmee het bereik van OCO vergroot zal worden, niet alleen met vragen over passend onderwijs maar vanwege meer doorverwijzing door scholen ook voor alle andere onderwijsvragen.

Horizontale dialoog

De horizontale dialoog met de Amsterdamse schoolbesturen wordt in 2022 versterkt ten opzichte van 2021. OCO haalt in het bijzonder de banden aan met de schoolbesturen van het Primair Onderwijs door de contacten te verstevigen met het BBO.

In 2022 hebben wederom enkele achtergrondgesprekken plaatsgevonden met bestuurders van Amsterdamse instellingen in het primair onderwijs. Daarnaast zijn ook gesprekken gevoerd met bestuurders in het voortgezet onderwijs, onder andere over vraag en aanbod en over schoolveiligheid.

Professionalisering

De organisatie van OCO wordt verder geprofessionaliseerd, waarbij aandacht blijft voor de verbeterpunten die aangedragen zijn door 'Van de Bunt adviseurs'. OCO neemt in de tussenrapportage mee op welke wijze de verbeterpunten uit de evaluatie zijn gerealiseerd.

De borging van de kenniscyclus bij OCO is een belangrijke stap geweest in de professionalisering van OCO in 2022. De wens om meer de stad in te gaan vraagt wel veel van de organisatie, dat blijft een aandachtspunt waarvoor hopelijk in 2023 organisatorisch een betere structuur voor wordt gevonden.